

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-02

Diarienummer SFF-2024-00418

Handläggare

Annika Gripencreutz

Telefon: 031-365 08 22

E-post: annika.gripencreutz@stadsfast.goteborg.se

Redovisning av Systematiskt Brandskyddsarbete 2023

Förslag till beslut

1. Stadsfastighetsnämnden antecknar redovisningen i enlighet med stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Sammanfattning

Enligt Riktlinje för Systematiskt Brandskyddsarbete (SBA) i Göteborgs Stad ska förvaltningen redovisa systematiskt brandskyddsarbete för sin nämnd årligen. Nämnden ska kunna identifiera hur förvaltningen efterlever lagstiftning och de allmänna råden.

Förvaltningens systematiska brandskyddsarbete bedrivs systematiskt och är dokumenterat. Det finns förutsättningar för att kunna säkerställa att SBA-arbetet fortsätter att ske enligt framtagna systematik över tid.

Därmed efterföljs gällande lagstiftning och det arbetssätt som förespråkas i de allmänna råden.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och ekonomisk dimension

Förvaltningen inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Ärendet

Ärendet är en redovisning till följd av riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete i Göteborgs Stad och omfattar bedrivet systematiskt brandskyddsarbete för 2023.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen ska årligen inför nämnd redovisa det systematiska brandskyddsarbete som bedrivs, enligt Göteborgs stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete. Riktlinjen är ett led i efterlevnad av lag om Skydd mot Olyckor och allmänna råd kring systematiskt brandskyddsarbete* (2003:778, § 2). Staden har en riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete som påvisar behovet av en arbetsmetodik bestående av sju steg (den så kallade 7-stegsmodellen) som innebär ett systematiskt arbete där man fastställer ansvar och organisation, analyserar, dokumenterar och kontrollerar sitt arbete, utbildar, utvärderar och följer upp.

Redovisningen till nämnden belyser om förvaltningen efterlevt gällande myndighetskrav i enighet med de allmänna råden.

Förvaltningens arbete med systematiskt brandskyddsarbete 2023

Organisation

Förvaltningen har i slutet av året fastställt en organisation baserat på ett processbaserat arbetssätt där olika delar i förvaltningen tillsammans ska bidra utifrån sin expertis och uppgift i vardagen till ett sammanhållet systematiskt brandskyddsarbete.

Förvaltningen har också förtydligat ansvarsfördelningen kring SBA-arbetet mellan fastighetsägare och nyttjanderättshavare i form av en gränsdragningslista. Gränsdragningslistan är baserad på rådande krav och ansvarsfördelning som är grund för hyresavtalet och finns som en bilaga till förvaltningens anvisning för systematiskt brandskyddsarbete.

Verksamhetsbeskrivning

Stadsfastighetsförvaltningen har i sin anvisning för systematiskt brandskyddsarbete generellt kategoriserat sina fastigheters risk- och verksamhetsnivåer.

Hyresgästerna har eget ansvar i frågan.

Byggnads- och tekniskbeskrivning

Fastigheternas byggnadstekniska beskrivningar skiljer sig åt då det genom tiderna varit skillnader i kravställning i Boverkets byggregler (BBR). Det finns ett pågående utvecklingsarbete med tekniska beskrivningar där man under 2023 har genomfört en vidare inventering och uppdatering av sitt ritningsarkiv gällande brandcellsgränser.

** Lag om Skydd mot olyckor och allmänna råd kring systematisk brandskyddsarbete 2003:778, § 2: Ägaren eller nyttjanderättshavare ska i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand vita åtgärder som behövs för att förhindra eller begränsa skador till följd av brand. Åtgärder av teknisk karaktär kan vara anskaffande av utrustning för brandsläckning medan åtgärder av organisatorisk karaktär kan vara utbildning och information. För att uppnå detta ska arbetet dokumenteras väl (SBA).*

Risikanalys

Verksamheten ska årligen i sitt systematiska arbetsmiljöarbete genomföra riskanalyser och brandrisker ska omfattas av det arbetet. Det är angivet i stadsfastighetsförvaltningens anvisning för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) att varje chef har ansvar för sitt SBA, då det delegeras med arbetsmiljödelegationen. Som fastighetsägare har stadsfastighetsförvaltningen beskrivit hur fastigheterna ska sorteras in i olika risknivåer.

Hyresgästerna har eget ansvar i frågan.

Utbildning och övning

Alla anställda i stadsfastighetsförvaltningen ska genomgå utbildning i allmän brandkunskap minst var tredje år enligt anvisning för systematiskt brandskyddsarbete. Det är ett led i att sörja för att medarbetare har erforderlig kunskap för att minimera risker för brandtillbud och kunna agera vid uppkomna sådana. Stadsfastighetsförvaltningen har under 2023 erbjudit 9 utbildningstillfällen för 225 medarbetare. Den bokningsplattform som tidigare använts för bokning av utbildningar kan sedan våren 2023 inte längre användas och arbete har pågått för att få till ett annat alternativ. Under hösten har anmälningar tagits emot manuellt och det har inte gått att säkerställa genomfört deltagande, men det finns en uppskattning på att ca 150 medarbetare har genomfört utbildningen. Utbildningstakten når inte uppsatta mål.

Stadsfastighetsförvaltningen har en plan för genomförande av utrymningsövningar i sina egna verksamhetslokaler medan hyresgästernas verksamheter har eget ansvar för frågan. Förvaltningen genomförde 2023 utrymningsövningar i samtliga huskroppar på Lillhagsparken som är verksamhetsrelaterade och utvärderingarna av dessa är föredömliga och dokumenterade.

Som verksamhet ska man även tillsätta anläggningsskötare för genomförande av till och fränkoppling av brandlarm i enighet med gränsdragningen i hyresavtalet.

Stadsfastighetsförvaltningen har erbjudit hyresgästernas verksamheter utbildning i handhavande av den egna brandlarmsanläggningen, medan de själva har ansvaret för att tillse att anläggningsskötare får anläggningsskötarutbildning.

Hyresgästerna har eget ansvar gällande utbildning. I samverkan har man delgett från grundskoleförvaltningen att man under 2023 sett en märkbar nedgång i utbildningsfrekvens när skolorna återigen fått bekosta utbildningarna själva. Hos utbildningsförvaltningen har man under 2023 lagt fokus på hjärt- och lungräddning och förvaltningen för äldreomsorg har under året tagit ett ökat stöd från räddningstjänsten för genomförandet av utbildning och övning. Förvaltningen för funktionstöd har delat in sina utbildningsinsatser i 4 områden där enheten för säkerhet och krisberedskap sörjer för utbildning av chefer och medarbetare i SBA. Räddningstjänsten tillhandahåller utbildning i allmän brandkunskap, anläggningsskötare och utrymning med övning. Över lag kan det konstateras att hyresgästerna arbetar aktivt med frågan kring utbildning i sina verksamheter.

Egenkontroll

Stadsfastighetsförvaltningen genomför sina egenkontroller som fastighetsägare och dokumenterar dessa vanligen i samband med drifttrondsprotokollen. Det finns en andel fastigheter där man använder Brandkoll.se för att dokumentera egenkontrollerna som fastighetsägare och dessa är framför allt de fastigheter som tidigare ingått i

fastighetskontorets fastighetsbestånd och har i flera fall externa hyresgäster. Brandkoll är ett verktyg som används även av hyresgästen.

Som verksamhet har man fortfarande brister i dokumentation av kontrollerna då bland annat dokumentation saknas för hälften av årets egenkontroller på våra områdeskontor.

Stadsfastighetsförvaltningens hyresgäster erbjuds verktyg i form av en brandskyddspärm, vilken majoriteten använder. Den har under året uppdaterats både vad gäller innehåll som grafisk profil.

Uppföljning

Stadsfastighetsförvaltningen genomför årligen en uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet i sin helhet, inför redovisning till nämnd. I uppföljningen ser man inte bara över den egna verksamhetens kännedom utan även att man följt den anvisning förvaltningsledningen beslutat och samverkan med hyresgästerna. Uppföljningen mynnar ut i ett antal åtgärder och är även del i förvaltningens skadeförebyggande arbete.

Uppföljningen omfattar utöver ovan nämnda sju punkter även obefogade brandlarm. Räddningstjänsten har fört fram en kostnad på ca 5 miljoner kronor för obefogade brandlarm för 2023 till Stadsfastighetsförvaltningen. Endast ett fåtal av dessa är utlösta av rätt skäl; alltså skarpa larm där larmet har fyllt sin funktion att tidigt detektera en faktisk brand. Större delen av de obefogade brandlarmen är till följd av felaktig hantering hos verksamheter och ska debiteras och återkopplas av dessa. Räddningstjänsten medger kostnadsreducering av utryckningsavgiften om återkoppling av orsaken till utlöst larm genomförs. I majoriteten av fallen så är de tekniska felen återkopplade till räddningstjänsten och reduktion av utryckningskostnaden har medgivits. Den ökade kostnaden är delvis kopplad till att räddningstjänsten genomförde en prishöjning i mitten på året och att förvaltningen har ett större fastighetsbestånd än vilka ingått i tidigare jämförelsesiffror, men förekomsten av obefogade brandlarm har även ökat procentuellt mot antal anläggningar.

Under 2023 inträffade en brand i fastighet förvaltat av stadsfastighetsförvaltningen, med dödlig utgång. Fastigheten är ett vård- och omsorgsboende och utrustad med både automatlarm och sprinkler, vilken larmat. Utredning kring branden pågår, såväl en olycksutredning (räddningstjänst) som ur ett fastighetsägarperspektiv. Förvaltningen har sett det som en nödvändighet att identifiera om det funnits brister i fastighetens brandskydd.

Förvaltningens planerade åtgärder för SBA 2024

Förvaltningen kommer fortsätta arbeta med rutiner och instruktioner. Den nya fastställda brandskyddsorganisationen innebär att det ska upprättas en tydlig delegering kring brandskyddsarbetet. Förvaltningen ska också planera för att uppnå en bättre systematik inklusive uppföljning av obligatorisk utbildning för medarbetare.

Utbildningsfrekvensen är fortfarande för låg för att nå målbilden med att all personal ska vara utbildad vart tredje år i allmän brandkunskap. Utbildningsplatserna har funnits tillgängliga men inte nyttjats i tillräcklig grad. GDPR har bidragit till att plattformen för att erbjuda utbildningar som tidigare använts inte fungerat för uppgiften och att man har börjat använda sig av stadens gemensamma. Det behöver tydliggöras att det är ett chefsansvar att tillse att ens medarbetare tar del av utbildning i brandkunskap;

utbildningen är att anse som ett verktyg för att uppnå en säker arbetsmiljö. I budgeten ryms nio utbildningstillfällen med 26 platser för 2024 vilket ger 234 tillgängliga platser. Utbildningsplatserna är i vanliga fall begränsade till 25 per tillfälle. För att uppnå målet behöver varje utbildningstillfälle vara fullt.

Förvaltningens bedömning

Det systematiska brandskyddsarbetet som genomförts under 2023 innebär att förvaltningen arbetar med en modell som grundar sig i dokumentation och främjar systematik.

Det pågår ett aktivt arbete med konkreta förbättringar. Under förutsättning att den plan som tagits fram för SBA följs så uppnår förvaltningen systematik och följsamhet i enighet med lagstiftning och allmänna råd till fullo och har följt den 7-stegsmodell som staden förordar i riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete. Redovisningen till nämnd är del av modellen för SBA. Det finns förutsättningar för att kunna säkerställa att SBA-arbetet fortsätter att ske enligt framtagna systematik över tid.

Därmed efterföljs gällande lagstiftning och det arbetssätt som förespråkas i de allmänna råden.

Maria Hagberg

Martin Blixt

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör